

Sygn. akt III A Ua 464/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lipca 2018 r.

**Sąd Apelacyjny we Wrocławiu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:**

Przewodniczący: SSA Maria Pietkun /spr./

Sędziowie: SSA Grażyna Szyburska-Walczak

SSO del. Artur Tomanek

Protokolant: Katarzyna Wojciechowska

po rozpoznaniu w dniu 10 lipca 2018 r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z wniosku M. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

**o wysokość zaległości składkowych w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą
na skutek apelacji M. C.**

od wyroku Sądu Okręgowego w Opolu Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 16 stycznia 2018 r. sygn. akt V U 1794/17

I. o d d a l a apelację;

II. zasądza od wnioskodawczyni na rzecz strony pozwanej kwotę 240,- zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Opolu wyrokiem z dnia 16.01.2018 r. oddalił odwołanie wnioskodawczyni M. C. od decyzji strony pozwanej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 30.08.2017 r. w przedmiocie ustalenia wysokości nieopłaconych składek oraz zasądził od wnioskodawczyni na rzecz strony pozwanej kwotę 3.600,- zł. tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Okręgowy ustalił, że wnioskodawczyni M. C. od dnia 9 marca 2015 r. prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą Salon (...).

Wyrokiem z dnia 1 lutego 2017 r., wydanym w sprawie o sygn. akt V U 1967/16, Sąd Okręgowy w Opolu oddalił odwołanie M. C. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 24 sierpnia 2016 r. stwierdzającej, że od 1 listopada 2015 r. właściwym dla wnioskodawczyni w zakresie ubezpieczeń społecznych jest ustawodawstwo polskie w związku z zatrudnieniem w przedsiębiorstwie mającym siedzibę na terenie Słowacji – firmie (...) s.r.c. w Č..

Orzeczenie to uprawomocniło się z dniem 8 marca 2017 r.

Decyzją z dnia 30 sierpnia 2017 r. (...) Oddział w O. stwierdził, że M. C. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz fundusz pracy.

Zadłużenie wraz z należnymi odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji wynosi łącznie 20.747,70 zł, obejmując składki na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy.

Przy tak poczynionych ustaleniach Sąd Okręgowy wskazał, że odwołanie nie jest zasadne.

Sąd pierwszej instancji wskazał, że wnioskodawczyni jako płatnik składek, na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. j.t. 201/1778) jest obowiązana według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy.

Wyrok wydany w poprzednim procesie jest prawomocny i wiążący zgodnie z art. 365 kpc.

Nadto prawidłowość wydania przez organ rentowy decyzji z dnia 24 sierpnia 2016 r. zweryfikowana została w sprawie toczącej się w Sądzie Okręgowym w Opolu pod sygn. V U 1967/16 - gdzie oddalono odwołanie wnioskodawczyni od decyzji organu rentowego potwierdzającej, iż od dnia 01 listopada 2015 r. ustawodawstwem właściwym dla niej, w zakresie ubezpieczeń społecznych, jest ustawodawstwo polskie, w związku z zatrudnieniem w przedsiębiorstwie mającym siedzibę na terenie Słowacji, firmie (...) s.r.o. Sporna decyzja z dnia 30 sierpnia 2017 r. stanowi konsekwencję uprawomocnienia się decyzji z dnia 24 sierpnia 2016 r.

Sąd w niniejszym procesie jest związany ustaleniami faktycznymi i prawnymi Sądu Okręgowego, poczynionymi w sprawie o sygn. V U 1967/16.

Z tych względów Sąd Okręgowy na podstawie powołanych przepisów, stosownie do treści art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzekł jak w sentencji wyroku.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu uzasadnia przepis art. 98 §1 w zw. Z art. 99 i art. 108 § 1 k.p.c. Wysokość kosztów wynika z treści § 2 pkt 5 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, który określa stawkę minimalną w sprawach przy wartości przedmiotu sprawy wynoszącej powyżej 10.000,- zł do 50.000,- – na 3.600,- zł. Sąd zasądził zatem od wnioskodawczyni na rzecz organu rentowego tę właśnie kwotę tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, tj. w minimalnej stawce.

Apelację od powyższego wyroku złożyła wnioskodawczyni zarzucając naruszenie prawa materialnego, a to: art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 12 ust. 1 i art. 13 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. j.t. 201/1778), poprzez jego zastosowanie, kiedy to w okresie od lipca 2015 r. do kwietnia 2017 r. nie podlegała ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, została wyrejestrowana z polskiego systemu ubezpieczeń społecznych; art. 47 ust. 1 pkt 2 b i 2 c powołanej ustawy.

Poprzez błędne przyjęcie, że to wnioskodawczyni była zobowiązana do złożenia deklaracji rozliczeniowej za sporny okres, co miało upoważniać organ rentowy do wyliczenia zaległości składkowych, skoro skarżąca została wyrejestrowana z polskiego systemu. Nadto zarzuca naruszenie prawa procesowego, a to art. 328 § 2 kpc, poprzez wskazanie tylko jednej przyczyny wszczęcia postępowania w przedmiocie zaległości składkowych, tj. wykonywania działalności gospodarczej na terenie kraju, kiedy strona została z tego systemu wyłączona oraz z art. 233 § 1 kpc, poprzez zaniechanie w tym zakresie wszechstronnego rozważenia całości zebranego materiału dowodowego, kiedy wnioskodawczyni faktycznie, oprócz prowadzenia działalności gospodarczej, wykonuje pracę najemną na Słowacji.

Przy tak sformułowanych zarzutach skarżąca wносиła o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie odwołania, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji i zasądzenie od strony pozwanej kosztów procesu.

Organ rentowy w odpowiedzi na apelację wносił o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył.

Apelacja wnioskodawczyni nie podlega uwzględnieniu, a podniesione w niej zarzuty w znacznej mierze nie odnoszą się do istoty sporu.

Zaskarżoną decyzją z dnia 30.08.2017 r. organ rentowy stwierdził, że wnioskodawczyni M. C., jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, jest dłużnikiem z tytułu nieopłaconych składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy za okres od lipca 2015 r. do kwietnia 2017 r.

Wnioskodawczyni w ogóle zdaje się nie zauważać, że prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Opolu z dnia 1.02. 2017 r. oddalono jej odwołanie od decyzji organu rentowego z dnia 24.08.2016 r. (sygn. akt VU 1967/16), stwierdzającej, że w spornym okresie wnioskodawczyni podlega polskiemu ustawodawstwu w zakresie ubezpieczeń społecznych. Wyrok ten jest prawomocny i jest bezwzględnie wiążący pomiędzy stronami, co do wskazania właściwego ustawodawstwa w zakresie ubezpieczeń społecznych, zgodnie z art. 366 kpc. W tym samym przedmiocie pomiędzy tymi samymi stronami nie może toczyć się ponownie postępowanie sądowe, co do ustalenia jakiemu ustawodawstwu podlega wnioskodawczyni w spornym okresie .

Zarzuty apelacji odnoszące się do faktu wyrejestrowania się wnioskodawczyni z polskiego ubezpieczenia społecznego, wobec podjęcia zatrudnienia na terenie Słowacji, w niniejszym procesie są bezprzedmiotowe. Czynności faktyczne, które podjęła strona w zakresie owego wyrejestrowania z polskiego systemu ubezpieczeń społecznych, zostały zniwelowane opisanym wyżej prawomocnym wyrokiem, oddalającym odwołanie od decyzji wskazującej na polskie ustawodawstwo jako właściwe. Skoro wnioskodawczyni prowadziła w spornym okresie pozarolniczą działalność gospodarczą, obowiązkiem jej było opłacanie z tego tytułu należnych składek. Trwanie wnioskodawczyni w przekonaniu o skutecznym wyłączeniu z ubezpieczeń społecznych w Polsce, było bezzasadne. Jedynym tytułem podlegania ubezpieczeniom społecznym od lipca 2017 r., było prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. j.t. 201/1778).

Trafnie wskazał Sąd Okręgowy, iż stosownie do art. 46 ust. 1 powołanej ostatnio ustawy, wnioskodawczyni była zobowiązana obliczać i odprowadzać należne z tego tytułu składki.

Skarżąca podnosi w apelacji zarzuty, które są bezprzedmiotowe dla niniejszej sprawy, bowiem stanowiły istotę sporu zakończony prawomocnym wyrokiem wiążącym bezwzględnie w niniejszej sprawie.

Niezależnie od powyższego należy wskazać, że polski organ ubezpieczeniowy, czy sąd powszechny, nie są uprawnione do oceny istnienia tytułu ubezpieczenia społecznego wykonywanego na terenie innego państwa członkowskiego.

W razie braku pewności co do określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa, wymagane było wyczerpanie przez organ rentowy trybu postępowania z art. 16 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) NR 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 2009/284/1) (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 stycznia 2016 r., sygn. akt III UK 61/15).

Wymagane ustalenia są czynione tylko pomiędzy instytucjami ubezpieczeniowymi zainteresowanych krajów i było to przedmiotem oceny w poprzednim procesie.

W świetle powyższego, skoro wnioskodawczyni prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą zobowiązana była do opłacania składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne na podstawie powołanego art. 46 ustawy systemowej

w zw. z art. 6 ust. 1 pkt 5 i 12 ust. 1 i 13 pkt 4 oraz art. 18 ust. 8 tej ustawy. Obowiązek podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu wynika z art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c w zw. z art. 79 i art. 81 ust. 2 ustawy z dnia 27.08.2004 r. o świadczeniach z opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. j.t. 2014/1138 ze zm.).

Obowiązek opłacenia składek na Fundusz Pracy wynika z art. 104 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20.04.2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. j.t. 2018/1265).

W świetle powyższego zarzut apelacji w żadnej mierze nie podważają trafności rozstrzygnięcia Sądu pierwszej instancji, odnoszą się do okoliczności będących przedmiotem oceny w poprzednim procesie i błędnym przekonaniu wnioskodawczyni, że mimo treści wyroku z dnia 1.02.2017 r., w sprawie o sygn. V U 1967/16, podjęte przez wnioskodawczynię czynności wyrejestrowania z ubezpieczeń społecznych, były skuteczne. W zakresie obowiązkowych ubezpieczeń objętych zaskarżoną decyzją, skoro wnioskodawczyni nie wywiązała się z ciążącego na niej obowiązku opłacenia składek, zasadnie organ rentowy wszczął postępowanie z urzędu w przedmiocie ustalenia wysokości zaległych składek.

Przytoczone w apelacji orzeczenie Sądu Najwyższego w zakresie wszechstronnego rozważenia okoliczności sprawy, nie uwzględnia okoliczności sprawy, specyfiki i ograniczeń w zakresie kognicji polskiego sądu, co do oceny stosunku prawnego – umowy o pracę zawartej w innym państwie członkowskim, a przede wszystkim treści i skutków wynikających z prawomocnie zakończonego poprzedniego procesu.

W świetle powyższego apelacja wnioskodawczyni, jako niezasadna i bezprzedmiotowa, podlega oddaleniu na podstawie art. 385 kpc.

Orzeczenie w przedmiocie kosztów procesu znajduje uzasadnienie w art. 98 kpc w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10. 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015/1804 ze zm.).

SSA Grażyna Szyburska-Walczak SSA Maria Pietkun SSO del. Artur Tomanek